

Сдружение за
Електронни
Комуникации

Гр. София, 1592
Бул. „Асен Йорданов“ № 8
Ел. поща: info@hsec.org
<http://www.hsec.org>
ЕИК 130031903

Комисия за регулиране на съобщенията
Вх. № 12-01-220
Дата: 25.03.2024

Изх. № 171/25.03.2024г.

До
Иван Димитров
Председател на
Комисия за регулиране на съобщенията
Гр. София, 1000
Ул. Ген. Гурко № 6

Относно: *Обществено обсъждане на проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура*

Уважаеми Г-н Димитров,

Сдружението за електронни комуникации (СЕК, Сдружението) е организация, обединяваща предприятия – доставчици на електронни съобщителни мрежи и услуги и изразяваща общите им интереси при осъществяване на дейността им и свързаните с нея взаимоотношения с трети лица, включително органи на държавната и общинската администрация. До настоящия момент СЕК многократно е предлагало и вземало участие в различни инициативи за подобряване на съществуващата регулаторна рамка за осъществяване на тези дейности.

Във връзка с предложението Проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на едро на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура приет с Решение № 41 на КРС от 22.02.2024 г. (Проекта), бихме искали да представим позицията си.

След обстойно запознаване с Проекта искаме да изкажем съгласието си относно констатацията, с която Комисията определя пазара на едро на предоставяне на достъп до пасивна (физическа) инфраструктура като пазар, подлежащ на ex-ante регулиране. Съгласни сме също така с извършения анализ и оценка, относно наличието или липсата на ефективна конкуренция на него. Приемаме за обоснован обхвата на пазара, както и неговата структура.

Приемаме възможността да бъдат регулирани цените чрез Модел, но смятаме че в предложението модел не може активът „канална мрежа“ да бъде оценяван по „настояща стойност“. Основавайки се на Директивата за намаляване на разходите и политиката на ЕС за широко разгръщане на физическа инфраструктура и разполагане на електронни съобщителни мрежи, не можем да приемем за обоснован подход, при който актив се изчислява по „настояща стойност“, като също така и му се гарантират, отделно разходи за ремонт на същия този нов актив, а и печалба от 10%. Всичко това противоречи на логиката за „намаляване на разходите“, а напротив води до изкривяване на конкуренцията. Всички останали оператори са задължени да нямат печалба при предоставяне на достъп, а КРС налага цени на един оператор с печалба и то гарантирано 10%. В директивата за намаляване на разходите и отражението и в Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕСМФИ) и Методика за начина за разпределяне на разходите при определяне на цени за предоставяне на достъп до и съвместно ползване на физическа инфраструктура и право на преминаване по Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (Методиката) са заложените принципи при определяне на цените, които изрично изключват компонента „печалба“. Категорично настояваме компонента „печалба“ да бъде изключен от модела.

Също така в Методиката се говори с категория „документално обоснован размер на направен разход“, което противоречи на приетата в Модела категория „настояща стойност на актив“. Искаме да отбележим, че при така предложението Модел е определен 40 годишен срок за амортизация на мрежата. Това означава, че мрежи изградени в период от 1983 до 2023 г. се включват в изчисляването на амортизацията. Много голяма част от каналната мрежата на Виваком е наследена и

е изградена в периода 1983-1990 г. с пари от държавата. До 2005 г. когато се осъществи приватизацията на БТК дружеството беше държавно, т.е. изграждането до 2005 г. също е с пари на обществото. И до сега има неясни моменти, относно собствеността на тази инфраструктура, но Виваком я стопанисва и експлоатира и има право и задължение да предоставя достъп до нея. И сега вместо този актив да бъде отразен на база реална историческа стойност, неговата оценка се прави на база разходи за изграждане на километър канална мрежа и то по цени от 2023 г.. Добре знаем, че Виваком няма собствено дружество за изграждане на канална мрежа, а ползва външни услуги, които задължително завишават разходите с неясен процент печалба. Само базирайки се на липсата на печалба, инфлационните процеси в нашата държава, периоди на хиперинфлация и други, може с убеждение да се твърди, че има огромна разлика в историческите цени за изграждане на канална мрежа преди 2005 г. и тези през 2023 г.. Историческите данни за материалите и работните заплати в строителството също показват, че всяка следваща година разхода за изграждане на канална мрежа се увеличава значително. За това подхода за оценка на актив по „настояща стойност“, според нас, е крайно грешно решение. Това изкривява многократно реално направените разходи за този актив и води до неоснователно завишени разходи, а и от там необосновано високи цени за достъп на Виваком.

Искаме да отбележим, че Модела на разходите одобрен от КРС през 2011 г. е част от Модел на разходите и Система за разпределяне на разходите приети от КРС преди много години, за да бъдат оценени други услуги в телекомуникациите и тогава оценката на активите по „настоящата стойност“ имаше логично обяснение, защото имаше много сериозни технологични промени. Не можеха да се сравняват аналогови централи с цифрови, защото за да могат услугите да съществуват имаше остра нужда от модернизация. Трябваше да се заменят технологии (аналогови с цифрови и IP) и да се остойностят по съвременен еквивалент. Но за канална мрежа „настояща стойност“ на чисто строителни дейности, без технологични такива, за нас е крайно необосновано и граничи с пълен абсурд.

От друга страна всички разходи на оператора за ремонт на тази „уж нова канална мрежа“ гарантирано до 5% от амортизацията, също се натрупват към разходите за предоставяне на услугата. От една страна имаме нов актив, а от друга страна имаме разходи за неговия ремонт. Против сме да се натрупват разходи, за да може да се докаже по-висока цена за услугите, за достъп, до тази инфраструктура. Ако оценката е на база историческа реално направена стойност може да има разходи за ремонт, но при „настояща стойност“ на актива е крайно неприемливо.

В анализа на КРС липсва оценка на критерия колко PVC (колекторни) тръби средно има в каналната мрежа на Виваком. От анализа се вижда, че 99% от каналната мрежа се намира в големите градове и основно в гр.София. Изграждането на тази канална мрежа беше продиктувано от необходимостта за всеки телефон да има отделно свързване с централата, която го обслужва, което представляваше множество снопове кабели. За целта в кварталите с многоетажни блокове, за да има до всеки апартамент свързаност за телефон, бяха необходими множество колекторни тръби. На моменти в каналната мрежа има шахти с над 20 колекторни тръби, които Виваком може да ползва или отдава под наем сега.

При сегашното развитите на технологиите, изграждането на колектори с над 20 тръби не е обосновано, защото няма нужда от толкова и за това през последните години операторите изграждат канална мрежа, по данни на КРС, средно с по 3бр. колекторни тръби в нея. В последните години се изгражда канална мрежа от малки оператори за малки квартали или части от градовете. Но това, че сега се изгражда със средно три тръби, не значи, че исторически изградената мрежа на Виваком е с три колекторни тръби. Поставяйки така Модела, разходите за изграждане на километър канална мрежа се делят на 3, за да се определи разхода за една колекторна тръба. Това противоречи на истината, защото на места в исторически наследената мрежа има 20 колекторни тръби и според нас, те не са средно 3бр. колекторни тръби, а минимум. Дружеството може да получава наем от 8-10 оператора за едно и също трасе на канална мрежа и тогава приходите и ще бъдат многократно по-големи от разходите на дружеството. Като не търсим исторически данни и не ползваме исторически разходи се обричаме на липса на прозрачност и изкривяване на разходите.

Знаем, че е много трудно да се получи релевантна информация от самия оператор, обект на регулации, но се надяваме ЕИТ и данните подадени в нея, да дават по-конкретна реална картина за каналната мрежа. При осъществени проверки или при подадени данни от оператори, наели място в каналната мрежа, ЕИТ може да се направи анализ на средното използвано място на канална мрежа, както и на свободен капацитет. А това може да покаже колко реално е броя на колекторни тръби в каналната мрежа на Виваком. Надяваме се, КРС при окончателното си решение, да вземе становище

и от МТС и ЕИТ.

Надяваме се, КРС за преосмисли Модела за определяне на разходите и отрази направените по-горе бележки, като с прилагането на разхоориентирани цени базирани на исторически данни и одобряване на Типово предложение, да се създаде стабилност и предсказуемост за сектора. Липсата на тази регулация ще изкриви конкуренцията в сектора и ще повиши услугите за достъп, което неминуемо ще доведе до повишаване на цените за крайните клиенти, създавайки проблем в днешната динамична икономическа и политическа обстановка.

За допълнителни уточнения оставаме на Ваше разположение.

С уважение,

Изпълнителен директор

Сдружение за електронни комуникации (СЕК)

София 1592, бул. Асен Йорданов №8

тел. (+359 2) 44 31 434, 0889 143 743

факс: (+359 2) 44 23 441

e-mail: info@bgsec.org

лице за контакт: Мариела Кръстева (Секретар на СЕК)

